

Małgorzata Klimorowska

Promotorki: prof. UAM dr hab. Izabela Skórzyńska i prof. UAM dr hab. Iwona Chmura – Rutkowska – [promotorka pomocnicza]

Między profesjonalizmem a służbą społeczną. Kształcenie nauczycieli historii w Polsce (1989-2019)
Teoria – Praktyka – Zmiana

Praca ma charakter historyczny, a zarazem teoretyczno-empiryczny i dotyczy służby społecznej i profesjonalizmu nauczycieli historii w Polsce w kontekście ich kształcenia w latach 1989-2019.

Część pierwszą pracy, stanowi rozdział metodologiczny. Następnie część historyczno-teoretyczną, stanowią rozdziały II-VI zawierające: (II) zarys historii kształcenia nauczycieli w Polsce po II wojnie światowej do roku 1989; (III) historię kształcenia nauczycieli w Polsce w latach 1989-2019; (IV) teoretyczne, to jest pedeutologiczne i dydaktyczno-historyczne ramy kształcenia nauczycieli w Polsce po roku 1989. Ta część pracy powstała z wykorzystaniem literatury przedmiotu oraz dzięki analizie aktów prawnych normalizujących polski system oświatowy oraz system kształcenia akademickiego po 1989 roku. W części empirycznej opracowałam, inspirowana teorią ugruntowaną, materiał empiryczny, jakim były dla mnie wywiady częściowo ustrukturyzowane przeprowadzone z 12 nauczycielami i nauczycielkami historii z trzech pokoleń (przełomu i transformacji, nowej szkoły oraz kryzysu zaufania) sporządzając ich portrety zawodowe w ujęciu pokoleniowym i międzypokoleniowym z uwzględnieniem kluczowego dla moich badań pytania o relacje między ich profesjonalizmem i służbą społeczną w kontekście zasobów wyniesionych z historycznych studiów nauczycielskich, w tym przypadku, na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przeprowadzone analizy pozwoliły mi wypracować wnioski i rekomendacje w odpowiedzi na pytanie o to, co na podstawie przeprowadzonych badań biegu życia zawodowego nauczycieli historii da się powiedzieć o ich profesjonalizmie i służbie społecznej oraz jak wykorzystać wiedzę tę w projektowaniu uniwersyteckiego kształcenia nauczycieli historii. Opracowałam również idealny model profesjonalizmu nauczycieli.

Słowa klucze: profesjonalizm, służba społeczno, kształcenie nauczycieli historii

The work is historical and at the same time theoretical and empirical in nature and concerns the social service and professionalism of history teachers in Poland in the context of their education in the years 1989-2019.

The first part of the work is the methodological chapter. Then, the historical and theoretical part consists of chapters II-VI containing: (II) an outline of the history of teacher education in Poland after World War II until 1989; (III) the history of teacher education in Poland in the years 1989-2019; (IV) theoretical, i.e. pedeutological and didactic-historical framework of teacher education in Poland after 1989. This part of the work was created using the literature on the subject and thanks to the analysis of

legal acts normalizing the Polish educational system and the academic education system after 1989. In the empirical part, I developed empirical material inspired by grounded theory, which consisted of semi-structured interviews conducted with 12 history teachers from three generations (the breakthrough and transformation, the new school and the crisis of trust), preparing their professional portraits from a generational and intergenerational perspective with taking into account the key question for my research about the relationship between their professionalism and social service in the context of resources acquired from historical teacher studies, in this case, at the University of Adam Mickiewicz in Poznań. The analyzes carried out allowed me to develop conclusions and recommendations in response to the question of what can be said about their professionalism and social service based on the research conducted on the professional life of history teachers, and how to use this knowledge in designing university education for history teachers. I also developed an ideal model of teacher professionalism.

Keywords: professionalism, social service, education of history teachers